

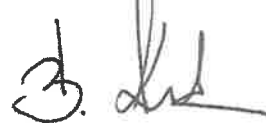
Warszawa, 4 lutego 2025 r.
KRASP/28/2025

Szanowny Pan
Dariusz Salamończyk
Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na pismo nr SPS-WP.020.331.4.2025 z 9 stycznia 2025 r. w załączeniu przesyłam opinię Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich w sprawie *rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw.*

Z wyrazami szacunku

prof. dr hab. Bogumiła Kaniewska
Przewodnicząca KRASP

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SPS-WP.020.331.9.2024, SPS-III.020.1.2025
Data wpływu 05.02.2025r.

Biuro KRASP

Uniwersytet Warszawski
ul. Krakowskie Przedmieście 26/28, 00-927 Warszawa
tel.: 22 55 20 352
biuro@krasp.org.pl | www.krasp.org.pl

Przewodnicząca KRASP

prof. dr hab. Bogumiła Kaniewska
Rektor Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (UAM)
president@krasp.org.pl

Opinia KRASP w sprawie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw (druk nr 950)

Przedmiotowy projekt ustawy ma na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej, a konkretnie wdrożenie do polskiego prawa przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1883 z dnia 20 października 2021 r. w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu zatrudnienia w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji, a także wdrożenia wyroków Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Znowelizowane przepisy regulują – zgodnie z unijną legislacją – kwestie wjazdu, praw oraz udzielania zezwoleń pobytowych do celów zatrudniania w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji – Niebieskiej Karty UE (obejmującej również pracowników naukowych), jak również warunki wjazdu i pobytu oraz prawa członków ich rodzin. Ponadto wprowadzają rozwiązania prawne dotyczące kwestii możliwości skorzystania przez posiadacza Niebieskiej Karty UE z mobilności krótkoterminowej oraz mobilności długoterminowej w innym państwie członkowskim niż państwo członkowskie, które jako pierwsze przyznało Niebieską Kartę UE.

W opinii KRASP wdrożenie dyrektywy ułatwia warunki wjazdu, pobytu i zatrudnienia wysoko wykwalifikowanych specjalistów z zagranicy, co z perspektywy krajowych podmiotów szkolnictwa wyższego będzie miało istotne znaczenie w kontekście przyjmowania do pracy cudzoziemców na stanowiskach nauczycieli akademickich. Ponadto projektodawca zapewnia o zgodności procedowanych przepisów z prawem Unii Europejskiej, kluczowym aspekcie z punktu widzenia jednostek realizujących projekty międzynarodowe. Uczelnie skorzystają na częściowym uproszczeniu procedur legalizacji pobytu i pracy kadry naukowej oraz dydaktycznej, w tym wprowadzeniu określonych terminów procedowania wniosków. Ważnym aspektem jest również ułatwienie naukowcom uzyskania Niebieskiej Karty UE przez skrócenie wymaganego minimalnego okresu posiadania umowy o pracę, z 1 roku do 6 miesięcy.

Dodatkowo projekt ustawy wprowadza zmiany w definicji „wyższych kwalifikacji zawodowych”, co może z kolei pomóc w uznaniu kwalifikacji zdobytych za granicą. Zgodnie z projektem, za wyższe kwalifikacje zawodowe uznaje się kwalifikacje uzyskane w wyniku ukończenia studiów trwających co najmniej 3 lata lub kwalifikacje uzyskane w wyniku doświadczenia zawodowego. W późniejszym czasie zostaną wdrożone regulacje wykonawcze definiujące wykaz zawodów, w których trzyletnie doświadczenie zawodowe będzie równoważne z wyższymi kwalifikacjami.

Usprawniona zostanie także procedura łącznia rodzin. Projekt ustawy zakłada rozpatrywanie wniosków o połączenie z rodziną członka rodziny posiadacza Niebieskiej Karty UE w tym samym czasie co wnioski o zezwolenie na pobyt czasowy, co ułatwi ściąganie do Polski rodzin pracowników z zagranicy, zwiększając ich stabilizację i komfort pobytu, a więc pośrednio wpływając na ich efektywność pracy.

Mimo ogólnie pozytywnej oceny, konieczne jest uzupełnienie o kilka uwag wskazujących na pewne wątpliwości, przede wszystkim dotyczące niepewności co do szczegółowych regulacji. Projekt ustawy zawiera wiele odwołań do aktów wykonawczych, które będą doprecyzowywać poszczególne przepisy. W tym kontekście należy zachęcić jednostki merytoryczne w uczelniach, szczególnie te działające w obszarze spraw osobowych, do aktywnego śledzenia procesu legislacyjnego i udziału w konsultacjach, aby mieć wpływ na kształt tych regulacji. W szczególności istotne jest monitorowanie wykazu zawodów, w których trzyletnie doświadczenie zawodowe będzie równoznaczne z wyższymi kwalifikacjami.

Projekt nie uwzględnił również postulatu ujednolicenia podstaw odmowy udzielania różnych zezwoleń, co może prowadzić do niejasności i wydłużenia procesów. Należy monitorować praktykę administracyjną i zgłaszać ewentualne problemy.

Dodatkowo projekt nakłada na cudzoziemców szereg obowiązków informacyjnych. Uczelnie jako pracodawcy, powinny aktywnie wspierać pracowników z zagranicy w dopełnianiu tych obowiązków, np. poprzez organizację szkoleń i udzielanie niezbędnej pomocy administracyjnej.

Podsumowując, z punktu widzenia krajowych podmiotów szkolnictwa wyższego, projekt ustawy o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw stanowi krok w dobrą stronę w kierunku ułatwienia zatrudniania wysoko wykwalifikowanej kadry z zagranicy. Wprowadzone zmiany, takie jak ułatwienia w uzyskaniu Niebieskiej Karty UE i usprawnienie procedur łączenia rodzin, mogą przyczynić się do zwiększenia atrakcyjności polskich uczelni jako miejsc pracy dla specjalistów z całego świata. Należy jednak aktywnie śledzić proces legislacyjny, monitorować wdrażanie nowych przepisów i dążyć do zapewnienia odpowiedniego wsparcia administracyjnego dla cudzoziemców.